

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 3. An scientia infallibilis futuri conditionati fundetur in Decretis
efficacibus subiectivè absolutis, & objectivè conditionatis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81950)

570. Pariter Abulenſis ſuper Caput 11. Matth. c. 52. *Adverbium forte importat hic dubium non quantum ad cognitionem Chriſti, ſed quantum ad volubilitatem creaturæ. Sciebat enim Chriſtus quid acturi eſſent Sodomitæ, ſi prædicaretur eis, quia tamen converti, & non converti pendebat ab eorum libertate, ideo dixi forte, ut non putetur cognitio Dei imponere rebus neceſſitatem.* Sic etiam apud homines, quando unus feciſſet alteri certiffimè beneficium, niſi hoc malum perpeträſſet, dici ſolet, ſi hoc non feciſſes, forſan beneficium aliquid tibi feciſſem, ubi per *ly forte* non excluditur certitudo, ſed eſt peculiaris modus loquendi, non excludens certitudinem, quin imò in præſenti fatiſ conſtat de aliis ſcripturæ locis, Deum habere eam certitudinem, cum non dicat forte, ſed certiffimè res eventuras, ut ex n. 555. Addunt alii particulam quæ in latino vertitur *forte*, idem eſſe, quod græcè *án*, quæ vox idem ſonat, quod latine *inique*. Unde eſt confirmativa ſermonis potius, quam nota dubitationis, ſicque videmus eam frequenter poni in ſcriptura, quando ſermo eſt de rebus omnino certiffimis, ut Plal. 80. *Si populus meus audiviſſet me, forſitan inimicos eorum humiliaviſſem*, & Joan. 8. *Si me ſciretis, forſitan & Patrem meum ſciretis*, ex dictis

571. Fit præcluſa hæc via, ex qua initio controverſiæ noſtræ impugnabant adverſarii ſcientiã mediam, ſolum ſuperelle ſecundam viam, eam impugnandi, probando nimirum ea debere cognosci in decreto ſubjectivè abſoluto, & objectivè conditionato, quod prædeterminationem vocant Thomiſtæ, eò quòd ſecum afferat prædeterminationem, idque Scotiſtæ communiter vocant prædefinitivum, quia quantumvis convenientiam cum Thomiſtis in eo, quòd ſit efficax & per ſe prævium ad actus noſtros liberos conditionatè futuros, negant tamen ſecum afferre appendicem prædeterminationis. Unde ut iſta etiam via adverſariis præcludatur ſit

SECTIO III.

An Scientia infallibilis futuri conditionati funderur in decretis efficacibus ſubjectivè abſolutis, & objectivè conditionatis.

572. Aſſero cum omnibus noſtris Doctõribus: Deus infallibiliter cognõſcit futura libera conditionata independentèr à decreto actuali ſubjectivè abſoluto, & objectivè conditionato, adeòque ea cognõſcit per ſcientiam mediam. Prob. 1. ex ſcripturis ex illo Matth. 11. cit. n. ubi increpat Chriſtus Judæos comparativè ad Tyrios, eò quòd Judæi poenitentiam non egerint, cum Tyrii, & Sydones eam egiſſent, ſi Chriſtus eas virtutes, & miracula apud eos patriäſſet: modò ſic: ſi Deus habuiſſet decretum conditionatè prædeterminans poenitentiam Tyriorum, (ſive, ut ajunt Scotiſtæ, R. P. Gormaz Theolog. Tom. 1.

prædefiniens ſufficiens ſub ea Chriſti conditione, hæc reprehensio foret iniqua & iuavis; ergo &c. Prob. antecedens. Tunc increpatio eſſet iniqua, & inanis, quando increpati poſſent reddere juſtam excuſationem, & rationabilem diſparitatem; atqui ſi Deus habuiſſet dictum decretum conditionatum Tyriorum, poſſent Beſſairæ, & Carozaini juſtam, & rationabilem reddere diſparitatem reſpondentes: Tyrii enim poenitentiam egiſſent, quia decreviſti conditionatè ſub conditione prædicationis Chriſti dare illis præmotionem ad poenitentiam (idem ſuo modo de decreto Scotiſtico;) quòd decretum non habuiſti erga noſtram poenitentiam, decreviſſes illam, & pariter nos ageremus poenitentiam, ſicut Tyrii; ergo &c.

573. Retorquent Thomiſtæ cum Albelda argumentum iſtud in ſchola Societatis in hunc modum. Juxta ſententiam Societatis incolæ Corozaim non conſtituuntur æquales cum Tyriis, ergo increpatio Chriſti comparativa inanis fuit juxta ſocietatis doctrinam. Prob. antecedens. Quia incolæ Corozaim non acceperunt à Deo auxilium efficax, id eſt, præviſum per ſcientiam mediam conjungendum cum poenitentia, quòd auxilium accepiſſent Tyrii; ergo non conſtituuntur æquales. Unde reſpondere poterant. Domine da nobis talia auxilia, quæ dediſſes Tyriis, nempe præviſa efficacia per ſcientiam mediam, ut nos quoque poenitentiam egiſſemus. Reſorſio iſta, quam adhibent adverſarii in ſuis diſputationibus, exinde deſumitur, quia principia noſtra capere nolunt. Etenim juxta ſocietatis principia licet dare auxilia, quæ per ſcientiam mediam prævidentur efficacia, ſit in manu ſolius Dei; tamen quòd hoc auxilium, vel non ſit efficax; vel ſit, & quòd exiſtat ſcientia media de bono opere, vel de malo, hoc eſt in manu libertatis creatæ; quæ per actum ſuum objectivè verum determinat Deum ad habendam hanc ſcientiam prævia, ut diximus ſæpe n. 555. Unde Deus non increpat comparativè ad Tyrios, quia non acceperunt auxilia, quæ præviſa ſunt efficacia per ſcientiam mediam, quia hoc pender à ſolito Dei, ſed quia Corozaini non reddidere ea auxilia per ſuam cooperationem efficacia, & non determinaverunt Deum ad ſcientiam mediam efficaciam, ſicut Tyrii, quare nullam rationabilem excuſationem poſſunt præbere incolæ Corozaini, exinde ut clariorem habeas reſpoſionem in forma.

574. Reſp. diſt. ant. non conſtituuntur æquales æqualitate antecedente, & ſe habente ex parte actus primi, neg. nõ conſtituuntur æquales æqualitate ſubſequentè ſe habente ex parte actus ſecondi; & omnino dependente à voluntate Corozainorum conc. ant. & neg. conſeq. ad probationem diſt. eodem modo antecedens; nõ acceperunt auxilium efficax, quòd tale eſſet antecedenter ad conſenſum illorũ conditionatè præviſum conc. ant. quòd tale eſſet conſequentè, & per conſenſum illorum neg. ant. conſequentè.

sequentiam. Itaq; quòd auxilium sit efficax, vel inefficax, est quid consequens ad hypothefim scientiæ mediæ, & dependens à nostro consensu: nam efficacia auxilii consistit in aggregato ex entitate auxilii indifferentis, & nostro consensu, vel in aggregato ex entitate auxilii, & scientiæ mediæ consensu sub conditione auxilii, & tam consensu, quàm scientiæ mediæ consensu est quid consequens & pendens à nostra libertate. Unde auxilia antecederent sunt omnino æqualia, & habent æqualem virtutem, ut fierent efficacia à Corozainis, sicut facta sunt efficacia à Tyriis, & tota inæqualitas est consequens pro libito nostræ voluntatis, quare inefficacia auxiliorum fuit Corozainis culpabilis, & increpatio Christi iusta, quasi diceret Christus. Væ vobis Corozainis, quia auxilia ad penitentiam accepta fecistis inefficacia pro vestro libito, quæ si data fuissent Tyriis, facta fuissent efficacia pro libito suo, & penitentiam egissent. In sententia autem Thomistica iniusta est increpatio, quia auxiliorum efficacia in eorum sententia est omnino antecedens; & independens à libito nostræ voluntatis.

575. Respondent alii Thomistæ fuisse iustam reprehensionem comparativam Christi Domini, quia, licet Judæi non fuerint omnino æquales cum Tyriis, habuerunt tamen auxilium sufficiens. In primis, ut ait Exim. Doctor, percipi non potest; quomodo deficiente prærequisito necessario inaccessibili à Judæis, nempe deficiente physica præmotione, sine qua impossibile erat, penitentiam agere, habuerint auxilium sufficiens. Cæterum, quia de hoc latè agemus in Tractatu de auxiliis, aliter ræspensionem impugno, permitiendo illud auxilium sufficiens: sic enim arguo: licet, ut increpatio Christi absoluta esset iusta, solum requiratur sufficiens, ex quo titulo plures peccatores reprehenduntur iustè absolutè reprehensione, quia non convertuntur. At tamen increpatio comparativa non esset iusta, quia ræspectu Tyriorum non solum dedisset Deus auxilium sufficiens, sed etiam infallibilem determinationem, si apud eos Christus ea miracula patrasset. Unde increpatio non esset à pari, imò in extremo iudicio non fiet increpatio reprobatorum comparativè ad Christum, & Apostolos, nisi quatenus ab exemplis Christi, & Apostolorum non fuerunt excitati, ut tantillum boni facerent, quando Apostoli magna subierunt tormenta; ergo &c. Vide Hennum num. 355. usque ad 464.

576. Prob. 2. Conclusio ex Sap. 4. *Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus.* Ubi supponitur in Deo scientia conditionata perverlionis iusti sub conditione longioris vitæ, & ideo fuit illi concessa præmatura mors, ut ex num. 555. atqui hæc scientia conditionata non fundatur in decreto prædeterminante subjectivè absoluto, & objectivè conditionato, ergo fuit scien-

tia independens ab actuali Dei decreto, & consequenter non libera, sed mediæ. Prob. min. quia, ut dicemus, Deus nequit prædeterminare ad peccata etiam secundum materiale peccati, ergo &c. Confirm. 1. quia præmatura mors fuit specialis gratia, & beneficium, quod Deus contulit iusto juxta omnes SS. PP. atqui non foret speciale Dei beneficium, si Deus habuisset decretum conditionatè prædeterminans iustum ad peccatum sub conditione longioris vitæ: sufficeret enim, quòd Deus non habuisset tale decretum conditionatè prædeterminans, & non opus foret rapere iustum de vita, & uti tam violentò remediò, quod est contra SS. PP. ergo &c. Confirm. 2. quia tale decretum subjectivè absolutum; & objectivè conditionatum pugnat cum creata libertate, ut constat à num. 457. ergo &c.

577. Probat. 3. Ex SS. PP. moventibus has & alias quæstiones, in quibus clarè supponunt scientiam conditionatam ante scientiam visionis, sive ante tale decretum subjectivè absolutum. Ita Damascenus, Chrysostomus, Nilfenus, Basilus, Augustinus, & alii videndi apud Exim. Doctorem in opusculis lib. 20. de scientia futurorum conditionatorum c. 20. & apud nostrum R. P. Thyrsium Gonzalez disp. 44. sect. 1. n. 20. qui has quæstiones proponunt: cur Deus creavit Dæmones, quos fore malos præscivit? Cur Deus creavit eos, quos scit peccaturos? Cur Deus permisit tentari à Diabolo eos, quos sciebat esse casuros? Et cur Adamo imposuit præceptum, quod sciebat esse transgressurum? In quibus supponunt scientiam conditionatam, & non absolutam peccati, seu visionis, cum ea scientia supposita supponunt idem potuisse Deum eventus eos non permittere, adeoque eos impedire scientiam visionis, tum etiam quia forent inanes quæstiones SS. PP. si supponerent scientiam visionis peccati, quærerent enim cur creavit illos Deus, postquam vidit per scientiam visionis illos esse creatos, & peccaturos, quod quidem ridiculum est, unde loquuntur de scientia conditionata.

578. Nunc sic arguo: PP. supponebant scientiam conditionatam peccati futuri, sed non supponebant actuale decretum objectivè conditionatum; ergo scientia conditionata non fundatur in tali decreto, adeoque non est libera, sed mediæ. Probat. min. quia apud adversarios communis sententia docet Deum circa nostros actus aliquando existentes nullum habere decretum conditionatum, sed absolutum: Ita Alvarez de auxiliis, Albeda Franciscus Felix, & alii dicentes circa effectus absolute futuros videri ridiculum tale decretum objectivè conditionatum, cum sufficiat absolutum, & vincitur ex mente SS. Patrum, quia motivum Patrum ad movendas eas quæstiones erat, quia illis videbatur multum minui bonitatem, & benigni-

nignitatem Dei creando homines, & Angelos, quos peccaturos sciebat, atque magis minus videtur divina bonitas, si Deus decerneret eorum peccata sub conditione creationis, & quod eos creaverit efficaciter decernens conditionate eorum peccata, si crearentur, ergo & SS. PP. si supponerent tale decretum, potius quaerent, cur Deus tale decretum habuerit, cur illos creaverit, si tam arduum concepit decretum, cum autem has non moveant quaestiones, evidens est PP. talia decreta non cognovisse; ergo &c.

579. Confirmat. ex Augustino passim dicente: *Deum dirigi ad conferenda auxilia ex scientia conditionata bonae operationis.* Ita in Lib. expositionis quarundam propositionum D. Pauli propositione 55. ait: *Nec praedeterminavit aliquem, nisi quem praescivit crediturum, & sequenturum esse vocationem suam, & Lib. 1. ad Simplicianum quaest. 2. Quamvis multi uno modo vocati sint, tamen quia non omnes uno modo affecti sunt, illi soli sequuntur vocationem, qui illi capiende inveniuntur idonei, & illud non minus verum scit. Igitur non est volentis neque currentis, sed miserentis est Dei, qui hoc modo creavit, quomodo aptum erat iis, qui sequuntur vocationem.* Ubi ait S. Doctor illos vocari, qui per scientiam conditionatam inveniuntur idonei, ad recipiendam vocationem, si vocentur, quod clarius declarat eodem libro his verbis: *Nullius DEUS frustra miseretur, cuius autem miseretur, sic eum vocat, quomodo scit ei congruere, ne vocationem respuat, ergo ex mente Augustini antequam Deus conferat auxilium, praevidet per scientiam conditionatam, quod, si homo vocetur, vocationem non respuat, quod est ex mente Augustini, Deum dirigi ad vocandum electos, illosque praedestinandos.*

580. Modò sic: Atqui haec scientia conditionata, si via Augustini nequit fundari in decreto tali conditionato, ergo juxta Augustinum, non est Deo libera, sed media. Probat. min. Augustinus non cognoscit decretum subjective absolute, & objective conditionatum, ut ex Lib. *de dono perseverantiae cap. 4.* ubi de Tyriis & Sydoniis haec habet. *Quoniam, ut crederent, non erat eis datum, unde crederent, est negatum, ex quo apparet habere quosdam in ipso ingenio divinum naturaliter minus intelligentiae, quàm moveantur ad fidem, si congrua suis mentibus, vel audiant verba, vel signa conspiciant, & tamen si Dei altiore iudicio a perditionis massa non sunt gratis praedestinatione discreti, nec ipsa eis adhibentur, vel dicta divina, vel facta, per quae possint credere, si audirent utique talia, vel viderent.* Haec Augustinus.

581. Quibus in verbis docet S. Doctor efficaciam auxilii reducendam esse in divinam praescientiam independentem à decreto objective conditionato, qua praescientia videt DEUS proportionem vocationis, varios vocandi modos, inclinationes vocatorum; Si ergo Augustinus

cognovisset decretum objective conditionatum, quivis homo duxissimi ingenii praevideretur à DEO conditionate consenturus, si ei conferretur gratia praedeterminans, & si non daretur tale decretum, quivis homo etiam docilis ingenii praevideretur dissenturus, unde Augustinus non reduceret efficaciam gratiae, vi cuius unus consentit, & alius non, ad praescientiam bonae operationis; sed ad decretum DEI. Imò non dixisset Deum vocare, quos praescivit consenturos, sed melius dixisset DEUM vocare eos, quibus DEUS decrevit conditionate opera bona sub conditione vocationis.

582. Probat. 4. Scriptura sacra tribuit Deo scientiam conditionatam plurium peccatorum, ut ex num. 554. ibi enim idololatria Judaeorum praevila fuit sub conditione ingressus ad uxores alienigenas, & occisio Davidis sub conditione descensus Saulis in Ceilam; atque talis scientia nequit fundari in eo decreto conditionate praedeterminante ad peccata, ergo datur scientia conditionata independentem ab omni decreto actuali; Prob. min. quia SS. PP. desistantur praedestinationem peccati: ait enim Augustinus *de Praedestinatione Sanctorum: cap. 10. Praedestinatio est, quae sine praescientia esse non potest, potest autem esse sine praedestinatione praescientiae.* Praedestinatione quippe Deum ea praescivit, quae postea fuerat facturum, unde dictum est: *fecit, quae futurae sunt: praescire autem potens est etiam, quae ipse non facit, sicut quaecunque peccata.* Ubi Augustinus ponit praescientiam peccati sine ulla praedestinatione, sive decreto efficaci; ergo &c.

583. Communis Thomistarum solutio est Deum praedeterminare entitatem materialem peccati, quae à malitia formali denominatur peccaminosa, non verò praedeterminare ad malitiam formalem, seu deformitatem, sed illant permittere mere. Unde non est auctor peccati. Contra; quia per vos decretum istud solum est permixtum malitiae formalis peccati, ergo scientia conditionata malitiae formalis peccati nequit fundari in tali decreto, tanquam in medio infallibili, adeoque erit scientia media. Probat. conseq. Permissio antecedens peccatum non est medium demonstrativum & infallibile, vi cuius certò & infallibiliter possit cognosci res permixta. Permissio enim apud Theologos est indifferens, & non metaphysicè potius determinata ad existentiam, quàm ad carentiam rei permissae, aliter vocari posset, etiam hoc decretum purè permixtum materialis peccati, ergo decretum permixtum malitiae formalis non est medium infallibile ad cognoscendum potius malitiam, quàm ejus carentiam; & consequenter in illo nequit fundari scientia conditionata infallibilis malitiae formalis.

584. Contra secundò, & explicatur haec ratio ex D. Thoma in *primum distincti. 47.* ubi postquam explicavit diversa signa voluntatis, quibus

correspondent diversi actus tum voluntatis antecedentis, tum consequentis, in corpore articuli ita concludit. Unde præter permissionem, nihil potest fieri nec contra, cum tamen potest fieri oppositum ejus, quod permissum est, quod tamen sit secundum permissionem, quia permissio respicit potentiam causa ad utrumque oppositorum se habentem. Unde neutrum oppositorum contra permissionem est, sed utrumque est secundum eam. Ergo juxta S. Thomam permissio malitiæ formalis est indifferens ad existentiam malitiæ, ejusque carentiam, & consequenter decretum permissivum non est medium infallibile ad cognoscendam potius malitiam, quam ejus carentiam. Contra tertio, si permissio esset determinata, & connexa cum re permissa, posset aliquis permittens, quamvis impelleret ad malas actiones turpes, eâ ratione manere inculpatus, quia permissivè se haberet in ordine ad malitiam proveniente ex aliena voluntate, at hoc est absurdum; ergo &c. Contra quarto, si claudicatio in hoc instanti esset peccatum, & aliquis determinaret claudum ad ambulandum, & diceret, se solum permittere claudicationem, omnes irriderent, quia postea deambulatione non manet indifferencia ad claudicandum; ergo &c.

585. Prob. 5. Impugnando simul decretum prædeterminans circa materiale peccati: quia Concilia passim loquuntur contra prædefinitionem efficacem circa entitatem materialem peccati: Arausicanum enim secundum Canon. 25. ita statuit: *Aliquos vero ad malum divina potestate prædestinatos esse non solum non credimus, sed etiam si sunt, qui tantum malum credere velint, cum omni detestatione in illos Anathema dicimus.* Deinde Tridentinum sess. 6. can. 6. contra Calvinum, & Philippum Melanchthon hoc fecit decretum. *Si quis dixerit, non esse in potestate hominis vias suas malas facere, sed mala opera, ita ut bona, Deum operari non permissivè solum, sed etiam propriè, & per se, adeo ut sit proprium ejus opus non minus proditio Jude, quam vocatio Pauli, Anathema sit.* Nunc sic: In eo sensu damnat Concilium Deum esse causam per se peccati, in quo sensu affirmabant hæretici, sed hæretici non affirmabant Deum esse causam peccati quoad malitiam, sed solum quoad entitatem; ergo in hoc sensu damnatur à Concilio. Probat. min. ex verbis Calvinii Lib. de æterna Dei prædestinatione juxta Genevensis editionem anni 1552. pag. 444. *quatenus mala sunt, qua malo animo perpetrant homines, Deo minime placere fateor.* Ubi Calvinus solum vult, placere Deo entitatem peccati, non verò malitiam, & tamen anathematizatur; ergo &c.

586. Confirm. ex S. Prospero in responsione ad objectionem Vincentianam, sic ait: *Detestanda, & abolenda opinio est, qua Deum cujusque mala voluntatis, aut mala actionis credit Auctorem, cujus prædestinatio nunquam extra bonitatem, nunquam extra justitiam est: adulteria*

enim maritorum, & corruptelas Virginum non instituisse novit Sancta Divinitas, sed damnare, non disponere, sed punire, non casus ruentium, nec malignitatem iniquorum, nec cupiditates peccantium Prædestinatio DEI aut excitavit, aut suavit, aut impulit, quibus in verbis S. Prosperus rejicit à bonitate DEI prædefinitionem, quâ prædefiniet malas voluntates, malas actiones, casus ruentium &c. quæ omnia non solum denotant malitiam formalem, sed entitatem materialem, quæ denominatur mala, imò circa has actiones solum cognovit in Deo voluntatem prohibentem, & punientem.

Prob. 6. Per vos, licet Deus prædeterminet efficaciter materiale peccati essentialiter 587. connexum cum formali, non exinde fit, quod indirectè prædeterminet ad malitiam formalem: ergo similiter poterit Deus præcipere materiale peccati, quoniam exinde fiat, quod indirectè præcipiat malitiam formalem; sed hoc difformum est: obligaret enim Deus ad aliquid, quod sine peccato homo non posset ponere, cum nequeat ponere materiale sine formali. Confirm. & explicatur hæc ratio: Deus prædeterminans ad materiale peccati in primis nequit prohibere malitiam peccati præcipiendo materiale peccati. Sequeretur enim, quod peccatum esset nobis inevitabile: nam daretur duplex lex, una quidem præcipiens materiale, alia verò prohibens malitiam, etiam si homo conformaretur primæ legi, ponendo materiale, eo ipso difformaretur secundæ legi prohibenti, cum homo ponens materiale prævidens malitiam, nequeat non ponere malitiam, si verò conformaretur secundæ legi evitando malitiam, quia non potest evitare malitiam nisi evitando materiale, quod præcipitur, ad eum modum, quo quis præcipere claudum, ut ambularet, & sub gravi prohiberet claudicationem; deinde nequiret DEUS prohibere malitiam prohibendo simul materiale peccati, quia Deus prohiberet aliquid conforme suæ voluntati efficaci. Tandem non posset prohibere malitiam præscindendo ab eo, quod præcipiatur, vel prohibeat materiale peccati, quasi diceret Deus, prohibeo malitiam, quamvis ponatur materiale peccati, quia hoc est impossibile, quippe impossibile est homini, quod ponat materiale, quando præcognoscit essentialiter connexam malitiam, quin ponat malitiam; ergo nullatenus posset prohibere malitiam.

Prob. 7. ab absurdis: Primum est, quia 588. Deo tribueretur propriè, & simpliciter peccatum, non minus quam homini: Deus quippe pro suo libito determinaret ad materiale peccati in circumstantiis, in quibus cognoscit malum esse, & prohibitum. Respondebis hominem attingere materiale peccati reduplicativè, ut malum, seu prout fundat malitiam, Deum verò attingere materiale specificativè sumptum, quia, prout fundat malitiam, est extra sphaeram divinæ voluntatis, & contra Sanctitatem

tatem Dei. Contra tamen 1. quia sæpe homines peccant moti ex fragilitate, & delectatione, & non ex ipsa malitia, atqui tunc non determinant, nec attingunt materiale reduplicativè ut malum, & ut fundans malitiam, sed solum entitatem materiale cum cognitione malitiæ, & tamen illis ut causæ morali tribuitur peccatum: ergo idem esset de Deo. Contra 2. quia tota ratio formalis, ob quam homo vult interpretativè malitiam, & constituitur peccans, saltem ex fragilitate, est, quia vult materiale cum prævisione malitiæ, sed hoc ipsum vellet Deus; ergo &c. Contra 3. quia, quòd sit extra sphaeram divinæ voluntatis velle interpretativè malitiam, nemo negat, quod autem dicimus, est, quòd si Deus determinaret, & vellet materiale peccati cum prævisione malitiæ, jam non esset extra suam sphaeram, deinde quòd divina sanctitas pugnet cum voluntate interpretativa malitiæ peccati, nemo negat, quod autem dicimus, est, quòd si Deus determinaret ad materiale peccati cum prævisione malitiæ, non foret sanctus, & impeccabilis, quia vellet interpretativè sicut homo, sed hoc absurdum sequitur ex doctrina adversariorum; ergo &c.

587. Secundum absurdum est satis vulgare, quia DEUS prædeterminans ad materiale hic & nunc identificatum, vel connexum cum malitia formali, prædeterminaret quoque efficaciter malitiam, quod patet exemplis actionis, & unionis, qui enim vult efficaciter actionem connexam, & inductivam termini, indirectè vult existentiam termini. Tertium absurdum est, quia Deus injustè puniret homines: nam isti occidendo, furando &c. conformarentur rectissimæ voluntati Dei, vellet enim id ipsum, quod Deus vult, nempe entitatem homicidii cum prævisione malitiæ. Abstineo ab aliis absurdis. Respondent his diebus Thomistæ juniores, quos sæpe in disputationibus audivi Deum nimirum bene posse prædeterminare, & causare materiale peccati connexum cum formali, quin causet formale peccati, quia hæc duo sunt in diversa linea: nam materiale est in linea physica, formale verò in morali pertinente ad regulas morum. Alii verò pulchrius dicunt Deum prædeterminare voluntatem prout causam efficientem, non autem prout causam deficientem, seu in ordine ad malitiam.

588. Contra tamen primò, pariter possemus defendere, Deum posse præcipere, & consulere materiale peccati, licet sit contextum cum malitia formali, non enim sequeretur Deum præcipere, & consulere indirectè malitiam, quia ista est in diversa linea morali, ad quam non extenditur voluntas Dei præcipiens, & consulens, sicut per vos non extenditur voluntas Dei prædeterminans, non enim est major ratio, cur prædeterminatio DEI possit gradum sistere in linea physica dicente connexionem cum linea morali, & non possit præceptum, & con-

silium in eadem linea sistere. Contra secundò, quia illud de causa efficiente est mutare phrasas, cum eadem maneant argumenta, quia Deus nequit prædeterminare voluntatem, ut causam efficientem odii Dei in circumstantiis, in quibus prævidet voluntatem esse deficientem, & odium esse à voluntate, ut à causa efficiente; ergo non solum prædeterminabit voluntatem, ut efficientem, sed etiam ut deficientem. Quin imò erit Deus causa deficiens sicut nostra voluntas. Ratio enim, ob quam nostra voluntas peccans ex fragilitate est causa deficiens (sive malitia peccati sit in positivo, sive in privativo) est, quia voluntas nostra vult malam actionem, quoad entitatem cum prævisione malitiæ: sed hoc ipsum vellet Deus; ergo esset causa deficiens.

SECTIO IV.

Solvuntur opposita.

591. Obj. 1. Ex Gonett. tom. 2. disp. 6. de Concordia libertatis cū prædestinatione art. 7. §. 3. n. 158. licet physica præmotio sit à me inimpedibilis in essendo, & ex illa per necessariam consequentiam sequatur consensus, non ideo consensus est necessarius, sed liber; ergo neq; physica præmotio, neque decreta subjectivè absoluta, & objectivè conditionata evertunt libertatem; Prob. Ant. Gonettus: quia propositio contradictoria est damnata, ergo antecedens est verum. Prob. antecedens. quia ista propositio, quod ex inimpedibili per necessariam sequitur consequentiam, inimpedibile est, & necessarium. Est propositio damnata, atqui est illi contradictoria; ergo propositio illi alteri contradictoria est propositio damnata: probat minorem Gonett. ex duobus testibus, (ut ipse ait,) omni exceptione majoribus. Sylvius enim in opusculo de primo motore, & prima parte quest. 19. art. 8. testatur prædictam propositionem fuisse damnatam Romæ à Sixto IV. anno 1476. in quodam Petro de Rivo Doctore Lovaniensi, & ab eodem Rivo retractatam. Tum etiam idem asserunt Doctores Lovanienses in justificatione & defensione cujusdam censuræ suæ Parisiis expressa, anno 1641. ibi enim c. 4. n. 81. expressè dicitur, prædictam propositionem in civitate Lovaniensi fuisse olim ante 118. annos abjectam, & deinde Romæ ipso Rivo præsentate sub Sixto IV. damnatam, & ab eodem Rivo retractatam. Pro solutione hujus argumenti, multa sese offerebant, quæ ex industria omitto, Christianæ quippe charitati conformius est ea omittere.

592. Resp. Igitur in forma neg. ant. ad probationem neg. ant. ad probationem neg. maj. scilicet, quòd illa propositio sit damnata. Est etiam propositio vera: nec possum non mirari Gonettum, qui Card. de Lugo legit, ut ipse annuit, audere opponere eam propositionem contra nos: quandoquidem recentiores illi, quos pro testibus allegat, ut in quodam recentiore lego, erant